

A szellemi alkotáshoz fűződő jog sérelme nemcsak a realizált értékesítés esetén valósul meg a védelmet élvező termék (növényfajta)tekintetében, hanem már azzal is, ha azt az arra nem jogosult személy kereskedelmi partnerén keresztül az adott piacon értékesítésre felkínálja és hirdeti.

Alkalmazott jogszabályok: Ptk. 84.§ (1), 86. § (1) és 87. § (1) bekezdése

Győri Ítéltábla Gf.IV.20.245/2010/3. szám

A megyei bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes jogsértést követett el azzal, hogy a Z. őszi káposzta repcefajta vetőmagját Magyarországon a felperes engedélye nélkül szaporította és forgalomba hozta. Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására, azaz a fajta vetőmagja kereskedelmének megszüntetésére, továbbá arra, hogy 15 napon belül szállítsa be olajgyárba valamennyi csávázatlan elit és I. osztályú vetőmagkészletét, a csávázott vetőmagtégeket pedig semmisítse meg.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes a kizárólagos fajtatulajdonosa a Z. őszi káposzta repce vetőmagnak, mely fajta nem részesült sem közösségi, sem nemzeti növényfajta oltalomban. A fajta Magyarországon 1993. december 14-én állami elismerést kapott. A fajtatulajdonos magyarországi képviselője a V.95 Kft. volt. A fajtát 2007. február 26-án vonták vissza.

A felperes a V. 95 Kft-t arra jogosította fel, hogy azt a S. nevű hibrid előállítására használja fel. Ezen jogosultsági körén túlmenve a V. 95 Kft. az alperessel szembeni adósságai fejében az alperes részére vetőmagot adott át, melyet az alperes 2007-ben szaporított és a vetőmagot jelenleg is eladásra kínálja.

A bíróság az ítélete jogi indokolásában kiemelte, hogy a fajta állami elismerésben részesült, az ehhez szükséges vizsgálatok eredményeként a fajta megkülönböztethető, egynemű és állandó. Ennek folytán a perbeli növényfajta a Ptk. 86. §. (3) bekezdése értelmében az 1995. évi XXXIII. törvény 106. § (1) bekezdése által meghatározott oltalom hiányában is védelemre jogosult, hisz társadalmilag széles körben felhasználható és még közkinccsé nem vált szellemi alkotásnak minősül. A fajta állami elismerése egyrészt igazolja, hogy a jó mennyiségi-, minőségi és termesztési tulajdonságok széles körű felhasználhatóságot tesznek lehetővé, a közkinccsé válásra pedig még nem került sor, hiszen a felperes állami elismerésbe vetette a vetőmagot, illetőleg a fajtát, és kizárólag a S. nevű hibrid előállításához való felhasználásra adott engedélyt.

A fentiekén túl a bíróság a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal által kiadott irat szerint a növényfajta 2007. évi szaporítását, a vetomag.hu című internetes oldal perben csatolt adatai alapján pedig azt is bizonyítottanak ítélte, hogy az alperes az A. Kft. partnereként a perbeli fajta vetőmagját termeli, termelteti és kínálja az ország egész területén. Az internetes oldal lehetőséget nyújt kifejezetten ezen fajtának a megrendelésére is. Ezen tényállás mellett az alperesnek azt kellett volna bizonyítania,

hogy a perbeli fajta vetőmagjának szaporítására és értékesítésére jogosult, azonban a jogosultságát alátámasztó és általa hivatkozott okirati bizonyítékokat a per során nem csatolta.

Erre figyelemmel a bíróság a Ptk. 87. §. (1) és 84. §. (1) bekezdés a.) és b.) pontja alapján döntött a keresetről. Utalt arra, hogy a perbeli fajta interneten való eladásra kínálása kellően alátámasztja, hogy az alperes jelenleg is tanúsítja a vetőmag kereskedelemben megnyilvánuló jogsértő magatartását.

Az alperes fellebbezésében az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Hangsúlyozta, hogy a V. 95 Kft. az M. nevű francia nemesítőháztól kapott megbízást a fajta továbbszaporítására, ezt bizonyítják a szakigazgatási hivatal bíróságnak megküldött iratai. A V. 95 Kft. volt ügyvezetője előadta, hogy a Kft. az adóssága fejében több fajta és a hibrid jogosultságát, illetve vetőmagját az alperes rendelkezésére bocsátotta. A magyarországi fajtának azonban 2008 őszén már megszűnt a forgalmazási lehetősége. Az előállított fajta egyébként egy hibrid fajta volt.

Az alperes törvényes képviselője szintén ezt erősítette meg, kifejtve, hogy a perbeli vetőmag forgalomba nem került és jelenleg nem is foglalkoznak ezzel. Nem került tehát bizonyításra az alperes jogsértése. A perbeli fajta ugyanis már nem szerepel fajtalistán, a V. 95 Kft. által átadott készlet mögött a francia cégtől származó érvényes megbízás húzódott.

A fellebbezés szerint a forgalmazás és értékesítés alátámasztására nem elégséges önmagában a felperesi hivatkozás, valamint a felperes által internetről kinyomtatott irat. E tekintetben a bíróságnak bizonyítást kellett volna lefolytatnia. Az alperesnek ugyanis nincs is mit forgalmaznia.

Utalt még arra, hogy a letöltött irat szerint a honlap az A. Kft., nem pedig az alperes nevében van regisztrálva. Nem került vizsgálatra, hogy a honlap mikor került az internetre. Nem zárható ki, hogy egy évvel korábban feltöltött adat maradt fent a honlapon. Az ottani adatok nem igazolják, hogy az alperes a perbeli vetőmagot forgalmazza. Csatolta a társaság könyvvizsgálójának nyilatkozatát, amely szerint 2000. év óta Falcon repce vetőmagot nem forgalmazott az alperes.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy az alperes nem csatolta a védekezése alapjául hivatkozott okiratokat.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem megalapozott.

A megyei bíróság a per eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, döntésével, annak indokaival az ítélőtábla egyetértett. A fellebbezésre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

A Ptk. 86. § (1) bekezdése a szellemi alkotások általános védelmét mondja ki, e védelmet az alkotások meghatározott fajtáira, valamint egyes rokontevékenységekre külön jogszabályok határozzák meg.

A Ptk. 87. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy akinek szellemi alkotáshoz fűződő jogát megsértik, a külön jogszabályban határozott védelmen kívül a

személyhez fűződő jogok megsértése esetén irányadó polgári jogi igényeket támaszthatja.

Ezen szellemi alkotások védelmére az irányadó speciális jogszabályi rendelkezések mellett tehát igénybe vehetőek a Ptk. személyhez fűződő jogok megsértése esetére alkalmazni rendelt általános szabályai is.

Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon – részletesen indokolt – álláspontjával, mely szerint a perbeli növényfajta a jellege, tulajdonságai alapján a törvény által védett szellemi alkotásnak minősül.

A felperes – aki nem vitatotta a Z. őszi káposztarepce fajtatulajdonosa – nem részesül ugyan az 1995. évi XXXIII. törvény 106. § (1) bekezdése által meghatározott – a 109. § szerinti tartalmú – növényfajta oltalomban, azonban a fentiek szerint jogosult az igényérvényesítésre.

A felperes a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal által kiadott tájékoztatással (1/F/3. számú irat) kétséget kizáróan igazolta, hogy az alperes részéről 2007. évben sor került a perbeli fajta szaporítására.

Mindemellett helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság a tekintetben is, hogy a vetőmag alperes általi forgalmazása, kereskedelme is megállapítható. Ilyennek minősül ugyanis már önmagában az a magatartás is, ha valaki az adott termékkel piacra lép. Nemcsak a realizált, a sikeres, eredményes értékesítés útján valósul meg az adott termék forgalmazása, hanem már azzal is, hogy az alperes a kereskedelmi partnerén, az A. Kft-n keresztül a perbeli növényfajta az adott piacon értékesítésre felkínálja és hirdeti. Ennek igazolására alkalmas a felperes által hivatkozott internetes oldal csatolt részlete.

Azon fellebbezési hivatkozással kapcsolatban, hogy az internetről letöltött adatokat nem az alperes honlapja tartalmazza, az ítélet tábla figyelemmel volt arra is, hogy az A. Kft. tagja többek között az alperes, valamint annak törvényes képviselője is, utóbbi egyúttal az A. Kft. ügyvezetői tisztségét is betölti. Az A. Kft., mint kereskedelmi partner tehát az alperes befolyása alatt áll.

Az alperes állította, hogy jogosult volt a fajta szaporítására, az ennek alátámasztására alkalmas okirati bizonyítékait azonban hivatkozása és a bíróság felhívása ellenére sem csatolta. A rendelkezésre álló peradatok szerint a felperes a V. 95 Kft-t is csupán a S. nevű hibrid előállításához szükséges körben jogosította fel a Z. vetőmag felhasználásra.

A fentiekre figyelemmel maradéktalanul helytálló az elsőfokú bíróságnak a – tartalmában a Ptk. 84. § (1) bekezdés a.), b.) és d.) pontjának alkalmazására egyaránt kiterjedő – kereseti kérelemnek helyt adó ítélete, így azt az ítélet tábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.